

Omvang Spelling 4B

Het lesbestand Spelling 4B bestaat uit 75 - vaak variabele - oefeningen. Er zijn meer dan 800 geluidsbestanden, ingesproken door een natuurlijke stem. Ook alle 199 uitlegschermen zijn ingesproken. In totaal bevat dit lesbestand ruim 1900 opgaven en worden veel verschillende oefenvormen gebruikt: Rijen, Stenen, Open vraag, Flitskeuze, Flitstypen, div. meerkeuzevormen, Wijs aan in tekst, Plaats woord, Volgorde, Wijzig tekst en Koppelpuzzel.

In het programma behandelt ongeveer 1000 unieke woorden. Veel woorden komen twee, drie, of meer keer voor in de opgaven. Bij de selectie is rekening gehouden met de woorden die in Cito-toetsen worden bevraagd.

Spelling 4B heeft 199 uitlegschermen. Bij elke oefening horen een of meer van deze schermen met korte uitleg en voorbeelden. Deze vormen altijd het begin van de oefening. Tijdens het oefenen kan de uitleg op elk gewenst moment opnieuw geraadpleegd worden. De uitlegschermen zijn ingesproken door een natuurlijke stem. Zwakke lezers kunnen de inhoud dus ook beluisteren en zich daardoor beter concentreren.

LET OP: veel oefeningen kunnen slechts gemaakt worden als de computer voorzien is van geluid. Deze oefeningen zijn in de lijst te herkennen aan de asterisk. Op computers zonder geluid komen ze niet tevoorschijn. Dat geldt bijvoorbeeld voor de toetsen met open vragen.

Inhoud Spelling 4B

Hieronder eerst de rubrieken (onderwerpen) van Spelling 4B, de Cito-toetsen waarin de stof bevraagd wordt en de Cito-categorieën waarmee de rubrieken corresponderen.

INDELING SPELLING 4B

rub		stof	voorbeelden	Cito	cat
A		samenstelling 2	drijfmat, springplank, kerkklok	E3M4-M4-M4E4	1
B		eer, eur, oor	weervrouw, speurneus, poort	E3M4-M4-M4E4	1
C		stomme e	gehakt, verblijf, stempel	E3M4-M4-M4E4	1
D		ei of ij	fontein, gordijn, veilig	E3M4-M4-M4E4	2
E	Extra	eind-d	strand, afscheid, helft	M4-M4E4	2
F		a, o, u op eind	pizza, bingo, menu	M4-M4E4	3
G		au(w) of ou(w)	zout, rauw	M4-M4E4	4
H		-cht	lucht, echo, lach	M4-M4E4	14
I		eeuw, ieuw, uw	nieuws, schreeuw, ruw	E4	5
J		open eerste lg	schade, vogel, muren	E4	6
K		gesloten eerste lg	slakken, bedden, volle	E4	7
L	Extra	de letter E	lesgeven, zee, twee	E4	8
M		open en gesloten lg 2	bananen, oppassen	E4	
N		eind-d en eind-b	web, wedstrijd, zeerob	M4-M4E4, E4	

Er is een flinke overlapping met wat in het eerste deel van groep 4 al hoort te zijn aangeleerd. Die overlapping is met name belangrijk voor leerlingen die nog hiaten hebben. Voor andere leerlingen hoeft de dubbeling geen bezwaar te zijn omdat door de diagnostische aanpak die wij voorstaan die oefeningen alleen tevoorschijn komen als uit de deoltoets blijkt dat een leerling de stof nog niet (helemaal) beheerst. Hieronder is aangegeven hoe elk van de onderwerpen bij Spelling 4B is ingevuld. Waar sprake is van overlapping met Spelling 4A, is vaak wel gekozen voor wat langere en iets minder frequente woorden, of is de stof verder uitgebreid.

Samenstellingen maken

8

een toestel waarmee je kunt vliegen, is een vliegtuigtoestel

Nee, het tweede woord is 'tuig'.
Probeer het nog eens.

OK

Dit is oefening A3. Op basis van een omschrijving moeten leerlingen een samenstelling maken. Soms kunnen ze niet de exacte woorden uit de omschrijving halen. Bij het maken van een fout krijgen ze een aanwijzing en een nieuwe kans.

Nog 8

Geluid Stel uit A-Z Tip! Stop

Oefening D1 heet: Woorden met ei herkennen. Bij het aanwijzen van de plaatjes hoor je welk woord is uitgebeeld. Het woord met korte ei moet worden gekozen. De drie andere plaatjes zijn met lange ij.

D of T in lange woorden

Soms heb je een **woord in een woord**.
Bijvoorbeeld bij een samenstelling.
Dan mag je **de regel van het langer maken** toepassen
op een DEEL van het woord.
Voorbeeld:
tij...schrif... → *tijd* (van *tijden*) + *schrift* (van *schriften*),
dus: *tijdschrift*

© Muiswerk Educatief

2 van 3

Uitleg scherm bij rubriek E over eind-d of eind-t. Het gaat nu vaak over langere woorden waarbij die regel moet worden toegepast op een deel van het woord.

Laura kookt pasta - OU of AU

Vul au(w) of ou(w) in

LAURA KOOKT PASTA

Mama, vandaag kook ik, zegt L ra .

Mam trekt haar wenkbr__en op en zegt:
Ach, daar ben je toch nog niet __d genoeg voor?
En tr__ens , je weet niet hoe het moet.

Wel hoor, zegt Laura, ik word in __gustus al acht.
En ik heb j__ al vaak geholpen.

N__ , vooruit. Wat wil je maken dan?

Nog 18

A-Z Help i Stop

Oefening G3 is een tekst waarin op de open plaatsen au(w) of ou(w) moet worden ingevuld.

weer een woorddictee over de stof.

1

Het woord is...

m = g
l = uw

Nog 8

OK ✓ A-Z Tip ! Stop

I3 is een rebus-oefening waarin door te knutselen met letters het juiste woord geconstrueerd moet worden.

Je hoort straks telkens een woord.
 Verdeel het in je hoofd in twee klankgroepen.
 Schrijf de eerste klankgroep op, bijvoorbeeld: broo...
 Lange klank op het eind?
 Daar is de ENKELAAR.
 Hij maakt de dubbele letter enkel: broe
 Er blijft een één klinker over.
 Maak het woord nu verder af: broden.
 GEEN lange klank op het eind? Schrijf wat je hoort.

© Muiswerk Educatief

2 van 2

Dit is een belangrijk uitleg scherm van rubriek J. We gebruiken de term 'enkelaar' en het het symbool van een gebroken hartje.

Vul een of twee letters in

DIKKE OLLIE

Ollie is een kleine o fant .
 Toen hij jarig was had hij een taart
 geba__en .

Maar niemand kwam!
 De ki__er niet en de tij__er niet.
 Zelfs de ki__en kwamen niet om wat
 le__ers mee te pi__en .

Van verdriet at Ollie de he__e taart
 a__een op.
 Toen werd hij zo dik dat hij z'n deur bijna niet

Nog 28

A-Z Help i Stop

Oefening K6 is een wijzig-tekst-oefening waarin zowel de open als de gesloten eerste lettergreep voorkomt. De ontbrekende letters (één klinker, of twee medeklinkers) moeten ingevuld worden.

WOORDEN IN MUISWERK SPELLING 4B

Rubriek A – samenstellingen

aardbol - aardbol - achttien - achttien - angstschreeuw - angstschreeuw - bloempot - bloempot - boekwinkel - boekwinkel - borstkas - borstkas - borstzak - borstzak - bromvlieg - bromvlieg - buikkrampen - buikkrampen - buurvrouw - buurvrouw - chauffeur - doelpunt - drijfnat - drijfnat - eindpunt - eindpunt - feesttent - feesttent - fietssleutel - fietssleutel - fietsslot - fietsslot - fietstas - fietstas - friettent - friettent - glasscherf - glasscherf - grieprik - herfsttint - herfsttint -

inktvis - inktvis - jaszak - jaszak - kampvuur - kampvuur - kelderkast - kelderkast - kerkklok - kerkklok - kerkraam - kerkraam - keukendeur - keukendeur - keukenkast - keukenkast - keukenlamp - keukenlamp - koekkraam - koekkraam - kroonprins - kroonprins - kruispunt - kruispunt - kunstschaats - kunstschaats - kunstschat - kunstschat - kunstwerk - kunstwerk - kussensloop - kussensloop - landhuis - landhuis - leesboek - leesboek - lichtknop - lichtknop - muisstil - nachtkastje - nachtkastje - oogzalf - oogzalf - patattent - patattent - pikdonker - pikdonker - ritssluiting - ritssluiting - rotswand - rundvlees - rundvlees - schoenwinkel - schoenwinkel - schoolreis - schoolreis - schouderblad - schouderblad - schoudertas - schoudertas - schuilplaats - schuilplaats - slagroom - slagroom - slagveld - speurneus - speurneus - spijkerbroek - spijkerbroek - sporttas - sporttas - stinkkaas - stoelpoot - stoelpoot - straatvuil - straatvuil - stuurman - stuurman - tandvlees - tandvlees - verflaag - verflaag - verfwinkel - verfwinkel - verhuisdoos - verhuisdoos - vliegtuig - vliegtuig - voetzool - voetzool - waaghals - waaghals - walnoot - walnoot - windvlaag - windvlaag - zakdoek - zakdoek - zijkant - zijkant - zijstraat - zijstraat - zwembroek - zwembroek

Rubriek B – eer, eur, oor

beheersen - bekeuren - beursje - beurten - deur - door - eerder - ervoor - gastheer - gebeurt - gehoor - gestoord - geur - geweer - heerlijk - hoorde - hoorn - humeur - jongleur - kantoor - keer - keurt - kleur - koorts - leerboek - meer - monteur - onweer - paspoort - peertje - scheer - scheert - scheurt - scoort - sfeer - sleurde - smeert - smoor - speer - spoor - spreekbeurt - steur - treurig - veerboot - veert - verkeerd - voor - wanneer - weer - zeer - zweer - zweertje

Rubriek C - stomme e

aanvoerder - amper - bedrag - begin - behang - beitel - belofte - beroep - beslag - bestaan - bezoek - bijbel - bloeden - bloeien - eerste - eikels - engel - gebied - gebit - geboorte - gebouw - gehakt - geheim - gemeen - geschenk - gezicht - gloeien - hangen - harder - hengel - hoogte - leeuwen - omstanders - ontwerper - papieren - ruiter - scheuren - schrijver - sleutel - stempel - stilte - tangen - tekeer - verbaasd - verband - verbeelden - verdriet - vergiet - verschuilen - verstand - vervuiling - winkelen - zanger

Rubriek D – ei of ij

aardbei - afkijken - andijvie - bij - bijl - breien - dolfijn - drijven - eiland - geitje - glijden - heide - hijgen - ijs - ijsbeer - ijsje - knippen - knijper - konijn - kwijlen - maaltijd - nijlpaard - nijptang - ontbijt - prei - prijs - radijs - reiger - reizen - rijst - spijker - strijken - tapijt - tijger - wei - wijn - zwijgen - zwijn

Rubriek E – eind-d

absurd - afscheid - agent - angst - apart - armband - avond - baard - bekend - beslist - bevriend - biljet - bloed - brood - bruid - deed - dicht - dood - draad - geluid - gespierd - groet - grot - haard - helft - hemd - hengst - honderd - hoofd - huid - jeugd - kant - keihard - koelkast - landgoed - leeftijd - licht - lift - lint - luid - maand - misdaad - naald - nooit - ochtend - opdracht - oud - portret - punt - rand - roeiboot - rond - schatkist - schild - schildpad - schoolbord - soldaat - strand - vast - verlamd - vlecht - vliegveld - vloed - voorraad - vriend - vuurrood - wedstrijd - weekblad - winst - woord - zwembad

Rubriek F – a, o, u op het eind

Addo - agenda - Anita - auto - bijna - bingo - Breda - cola - daarna - dino - diploma - Dora - Ebru - euro - foto - ga - gorilla - judo - kano - kassa - Lisa - Luka - menu - nu - oma - opa - paprika - pasta - pinda - pizza - prima - rondo - saldo - salto - sla - spa - stro - tempo - Twello - Udo - zebra

Rubriek G – au(w) of ou(w)

aanbouw - applaus - astronaut - augurk - augustus - aula - auteur - benauwd - berouw - blauw - bout - bouwplan - dauw - fauna - flauw - fout - gauw - goud - goudvis - grauw - houdt - hout - jou - juffrouw - kabeljauw - kabouter - kauwen - kauwgom - klauteren - klauw - knauwen - koud - kous - lamsbout - landbouw - Laura - laurier - lauwe - lichtblauw - mevrouw - mouw - nauw - nieuwbouw - nou - oerwoud - ouder - paus - pauw - pauze - rauw - rauwe - roomsaus - saus - sausje - schouder - schouwburg - snauw - stout - strijkbout - touw - trouwen - trouwens - verkouden - vouw - vrouw - wenkbrauw - wenkbrauwen - zout

Rubriek H – ch of g

aanleg - aanslag - acht - bedrog - beleg - berg - big - bocht - boog - brug - burcht - dag - gedrag - genoeg - gevecht - glimlach - gracht - heg - juich - juicht - kracht - laag - lach - legt - ligt - lucht - nacht - nog - oorlog - pech - recht - rechtop - rechts - schaar - schelp - scheur - schil - schim - schok - school - schram - schrift - schroef - schroot - schudt - schuift - schuit - schurk - slecht - toch - uitzicht - vlucht - vracht - vrucht - wacht - weg - zacht - zachtjes - zegt - zich - zucht

Rubriek I – eeuw, ieuw, uw

duwen - eeuw - geeuw - geeuwen - geschreeuw - gloednieuw - kieuw - kieuwen - kluwen - leeuw - leeuwin - meeuw - nieuw - nieuws - nieuwtje - opnieuw - schaduw - schreeuw - schuw - sluw - sluwe - sneeuw - sneeuwpop - sneeuwt - spreek - waarschuw - zeeleeuw - zenuw - zwaluw

Rubriek J – open eerste lettergreep

afschuw - banaan - bewegingen - bezig - blaren - bliksem - boter - breken - bureu - docent - dozijn - drogen - dromen - examen - gele - gluren - grepen - haken - haren - haring - honing - horen - Japan - judoka - judomat - juweel - kanaal - kleden - kneden - knopen - kragen - kroket - kweken - laden - lenen - leraar - leven - maken - meter - muren - muziek - Nadia - nemen - oranje - paren - peren - plagen - praten - pupil - rapen - rode - rozen - rubriek - schade - schaken - schande - schepen - scheren - schuren - slapen - slepen - smeren - staren - stevig - storen - strepen - stromen - tomaat - verdedigen - vogels - wagon

Rubriek K – gesloten eerste lettergreep

alleen - bakken - bakker - ballen - ballet - bedden - bessen - bidden - binden - blaffen - boksen - bommen - botten - brullen - bussen - dansen - dapper - deksel - Dennis - dieren - dikke - domme - dubbel - durven - flessen - frisse - gappen - gebakken - gekomen - gokken - gordijn - gulden - gulzig - hakken - Havva - hebben - hele - hokken - hotel - houten - hutten - jarig - Jesse - kapper - kasteel - keken - kelner - kersen - ketting - kikker - kippen - klemmen - koffer - kotsen - krotten - later - lekkers - letter - liggen - likken - lippen - matig - mensen - middel - minder - moppen - morgen - moslim - motor - mussen - nuttig - olifant - Ollie - parkiet - pennen - peuter - pikken - pitten - ploffen - prettig - putten - rennen - rimpel - rotten - schater - schatten - schattig - schillen - schotel - slakken - slimme - smalle - snikkend - spatten - spellen - spotten - stappen - statig - stoten - sturen - tanden - tegen - tellen - tranen - tunnel - vallen - varken - vergeten - vlinder - wakker - water - watten - werken - witte - wratten - zelden - zielig - zwemmen

Rubriek L – de letter e

aankleden - abonnee - adem - adres - afwezig - angel - anjer - appel - bedekken - bedelaar - bedenken - bederven - beheerder - bekeren - beleefde - besteden - beter - bevel - bewegen - bijzonder - chimpansee - december - deelnemer - delen - dezelfde - diarree - dictee - dieet - edelsteen - een - entree - eveneens - eventueel - flessenrek - gebak - gedwee - geelachtig - gelezen - gelig - helpen - herkennen - herrie - hersenen - hetzelfde - ideetje - insect - jazeker - kennen - kereltje - kevers - kleding - krassen - kruisje - leren - lichaampje - lieveheersbeestje - lijffe - maatregel - mafkees - marsreep - medeklinker - meedoen - melig - menen - moskee - Nederland - negen - oksel - ontdekt - ontleden - oordeel - oordelen - opdelen - opeens - openbreken - overzeese - pepermunt - portemonnee - puree - regelen - regenboog - rekenen - reserveren - serie - serveren - sirene - smerig - speculaas - spelen - stenen - stevige - tegenaan - tennis - theeservies - tournee - studeren - twee - tweede - tweeling - veehandel - veertien - vergif - vertel - vertrekken - vleeseter - vlekjes - vleugeltjes - voedsel - vreselijk - weggeven - wegwezen - wel - wetgever - wetgeving - zeeman - zeemeeuw - zes - zestig - zeven - zevende - zonder

Rubriek M – enkel of dubbel

aanbellen - aangeven - aankopen - afremmen - bananen - banen - bankstellen - bedelen - bedreigen - bellen - beslissen - bestellen - besturen - beweren - bewijzen - blaasgat - bodem - boeken - boffen - boten - boven - buitendeur - dierentuin - dobbelsteen - draken - dubbeltje - duisternis - eten - feesten - fietsen - fotograaf - garnalen - gebeuren - gebogen - gehoorzaam - gesloten - gitaren - gladde - glazuur - glibberig - glijbanen - grootmoeder - grootvader - grote - gummen - handel - harde - havermout - herhalen - huishouden - huppelen - huren - hurken - kanalen - karren - kilometer - klussen - knappe - knuffelen - koude - krabbelen - kunnen - kuren - lekker - letters - lever - longen - manier - mannetje - maten - matten - moeten - munten - ontbissen - ontbreken - ontdekken - oppassen - oren - regenen - reusachtig - ronde - rubber - rugzakken - ruiken - schaakspel - schakelen - scharnieren - scheppen - schommelstoel - soldaten - spetteren - staken - streepjes - stugge - supermarkt - taarten - toedekken - trainen - vaandel - vaderland - vechten - verdorren - verdoven - vergissen - verhuren - verkenners - verschillende - verslapen - veters - vliegtuigen - voetballen - voetbruggen - voldoende - volle - vrouwtjes - wafels - wegen - wetenschappers - zadel - zo - zomers - zoogdier

Rubriek N – eind-d en eind-b

aangeleerd - aangespoeld - afgeleid - amusant - bedaard - bieb - biljart - bloedmooi - blond - boodschap - bosbrand - bouwstop - broodmes - club - commandant - compliment - denkbeeld - dienblad - drukknop - eb - echtgenoot - eikenhout - envelop - goed - grondboor - handrem - hard - hartjes - hartklep - heb - heldendaad - heup - huidkleur - hup - inhaalverbod - interessant - klasgenoot - kleinkind - knip - krib - kwab - landkrab - linkerkant - maandblad - machinist - map - meid - mep - naaldhak - onderkant - opgevoed - perfect - piep - predikant - prop - rechterhand - restaurant - rib - rob - rondrit - schattebout - scheepvaart - schoolhoofd - schop - schrob - schub - slagtaand - speelgoed - spinnenweb - sprint - staart - stad - stap - step - stip - stop - strandtent - tijdschrift - veld - verbod - voet - voetbal - vooruit - waard - web - werkwoord - woonboot - zand - zandgrond - zeekrab - zeerob - zeilclub